

Historikeren Arthur Schlesinger konstaterede ved et besøg i Moskva 1982, at Reagans vision var grebet ud af luften, og sagde, at han fandt flere varer i butikkerne, mere mad på markederne, flere biler på gaderne, mere af det hele – undtagen kaviar af en eller anden grund.

Kl. 18.10

Mit spørgsmål til hr. Niels Helveg Petersen lyder: Jeg synes, det er meget rimeligt at citere økonomer, der i 1989 kunne se, at den sovjetiske samfundsøkonomi ville bryde sammen. Det var godt set, i betragtning af at det var det år, Muren faldt. Har hr. Niels Helveg Petersen noget kendskab til nogen fra venstrefløjen i denne sal, som på noget tidspunkt så tidligt som i 1982 fremførte de selv samme synspunkter? I så fald vil jeg gerne høre om dem, jeg har nemlig selv ledt efter dem og kan ikke finde dem.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg kan ikke se, hvorfor jeg skal blandes ind i den perlerække af fremragende økonomer, der har gjort sig skyldig i fejludsagn. For at det ikke skal være nogen hemmelighed, kan jeg sige, at det faktisk var repræsentanter for den finske nationalbank, der fremkom med disse udtalelser. Og den finske nationalbank er ikke kun en nationalbank, men også en økonomisk forskningsinstitution, som især studerede forhold i sovjetøkonomien. Det var der, jeg som økonomiminister fik den vurdering af folk, som jeg havde al mulig grund til at stole på.

(Kort bemærkning).

Søren Pind (V):

Det er selvfølgelig også unfair at stille spørgsmålet på den måde til hr. Niels Helveg Petersen.

Jeg beder heller ikke om, at eksemplerne bliver hældt ud af ærmet. Det, der er min pointe med spørgsmålet, er mere at anfægte noget, der har præget den her debat i dag, nemlig at alle vidste, Sovjetunionen ville bukke under. Det antydes også en lille bitte smule i DIIS-rapporten. Det forekommer mig, at det savner dokumentation.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg har heller ikke læst nogen dokumentation fra den finske nationalbank, men de kunne studere det på nærmeste hold, og i slutmånederne af det sovjetiske styre ophørte jo almindelig betaling med betalingsmidler, og der udviklede sig

byttehandel, hvor man byttede fabrikker, der fremstillede skjorter, byttede med reservedele til automobiler, og hvad ved jeg, altså i realiteten skete der et helt sammenbrud af deres økonomi.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Niels Helveg Petersen slog fast, at det, der satte fodnotepolitikken i gang, var NATO's dobbeltbeslutning, det var der, det startede i 1979, og det mener jeg vi må fastslå er indlysende rigtigt.

Det vil sige, at den dobbeltbeslutning jo må være noget fuldstændig centralt, en akse, som sådan en rapport må dreje sig om. Synes hr. Niels Helveg Petersen, at det virker rimeligt, og at den beslutning, som jo var et tilbud til Kreml om forhandling om nedrustning, med den tilføjelse at i modsat fald ville der komme nye amerikanske missiler til Vesteuropa for at opveje den sovjetiske udstationering af SS 20-missiler, er troværdig, når DIIS-rapporten omtaler de sovjetiske SS 20-missiler i tre linjer?

De bliver bare lige nævnt, og det bliver overhovedet ikke belyst, at det faktisk var årsagen til NATO's dobbeltbeslutning, som vel egentlig simpelt hen var et fredsforsøg gjort ud fra en styrkeposition.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Ja, jeg har ikke talt linjerne i rapporten vedrørende SS 20-missilerne, jeg tør derfor heller ikke kommentere, hvor meget der står og ikke står, men selvfølgelig var udstationeringen af SS 20-raketter da et væsentligt problem i tiden. Det, der var frygten hos mig og i mit parti, var, at det kunne føre til en yderligere acceleration af våbenkapløbet på europæisk grund, hvor der jo var isenkram nok i forvejen på begge sider af linjen.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen jeg vil da kvittere for, at vi i hvert fald fik den kritik af DIIS-rapporten, som jo altså er en virkelig alvorlig mangelpost, da den dog ikke blev afkræftet af hr. Niels Helveg Petersen.

Så vil jeg gerne spørge om noget helt andet. Det har været fremme flere gange bl.a. fra hr. Holger K. Nielsen, at det dog var højest mærkværdigt, som Ronald Reagan, Amerikas præsident, omkring 1984 pludselig ændrede politik, at han pludselig blev en fredsdue, der kun inte-